

De sju dödssynderna

Utställning med inledande föreläsning om "Bengt Lindström ur ett konsthistoriskt perspektiv" av Anders Lidén.

- När man plötsligt känner hur tonen i en målning låter, då är man på rätt väg. Men man måste, som konstnär vara fullkomligt fri för att hitta den, tillåta sig en viss vildhet och även dårskap, brukade Bengt Lindström säga om konsten, enligt Anders Lidén, som känt honom i hela sitt liv. Från det han själv var barn och Bengt Lindström en beundrad äldre skolpojke och så småningom konstnär från samma barndomsstad, Härnösand.

Jag måste erkänna att för egen del har jag varit skeptisk till Bengt Lindströms konst. För det mesta känt mig övermätt på all denna brokiga produktion av spektakulära skulpturer, glasvaser, sjalar och sidenslipsar. Liksom över de färgstarka penseldragen, det storvulna och slängiga i hans konst. Det blev inte bättre efter Uppdrag gransknings reportage i SVT förra året, då en omfattande förfälskning av hans konst avslöjades.

Tack vare Anders Lidéns kunniga och varmt humoristiska vägledning tycker jag mig nu ha fått en helt annan ingång till Bengt Lindströms konstvärld. Första gången var för några år sedan, när Konsthallen i Härnösand visade en retrospektiv utställning med verk av Bengt Lindström. Då handlade det om hans konst från tiden på konstskolorna i Stockholm, ledda av Grünewald och Hartman och från Parisåren under 50-talet, med André Lhot och Fernand Legér som lärare. Den figurativa konsten och postkubismen var hans stilideal på den tiden.

Som inledning till utställningen "De sju dödssynderna", med grafiska blad och gouacher ur Carin och Jan Krons donation, ger Anders Lidén ännu ett konsthistoriskt perspektiv på Bengt Lindströms konst och berättar om befrielsekriget i Algeriet. Hur starkt det påverkade Bengt Lindström och hans konstnärsvänner. De deltog i demonstrationen för ett fritt Algeriet 17 oktober 1961 och såg med egna ögon hur den slutade i en blodig massaker. Den ökände polischefen i Paris, Maurice Papon och hans våldsamma underhuggare med ett förflutet i främlingslegionen i Indokina, dödade ett hundratal demonstranter och kastade deras lik i Seine. Det är en historisk händelse som satte djupa spår men officiellt förtegs i Frankrike ända till fyrtio år senare, då en minnesplakett sattes upp på Saint Michelbron. Även en ny metrostation, Gennevilliers, uppmärksammade händelsen ännu några år senare och fick namnet "17 Octobre 1961".

Bengt Lindström ingick i den 1958 bildade gruppen Cobra med dansken Asger Jon som en av de ledande konstnärerna. Gruppen intresserade sig, enligt sitt manifest, i tidskriften Konstperspektiv, för det okända, mystiska och människans existens.

Efter figurativt, kubistiskt och abstrakt lyriskt måleri med collage och mosaik och med influenserna från Cobragruppen är Bengt Lindström med och startar ännu en grupp, Nouvelle Figuration. Där är det spontanmåleriet och den primitiva konsten, att måla som ett barn, som står i centrum, med starka färgval och inriktningen att göra sig fri från den västerländska kulturens normer och stilriktningar. Det är nu Bengt Lindström hittar hem till sitt egna konstnärliga uttryck.

1996 bildade Carin och Jan Kron tillsammans med Bengt och Michèle Lindström en stiftelse av Bengt Lindströms verk. En stor del donerades till det då nyöppnade Midlanda konsthall i Timrå men när den 2006 lades ner gavs konstsamlingen vidare till Murberget,

KONST VÄSTERNORRLAND

Landstinget, Regional Utveckling, 871 85 Härnösand 0611-80214

Red: Mats de Vahl mobil:070-2476939 epost: mats.de.vahl@lvn.se

Länsmuseet Västernorrland. Den donerade samlingen består av 1000 grafiska blad, skisser, plåtar, målningar, audiovisuella källor, litteratur och, som kronan på verket, de sju stora målningarna "Asagudarna", som tidigare visats på museet i utställningsrummet som fått namnet Bengt Lindströmsalen. Det är där "De sju dödssynderna" nu har vernissage i en ny och intressant formgivning av David Fahlén och med tonsättaren Marta Forsbergs personliga tolkning av var och en av dödssynderna.

Att gå in i utställningsrummet är som att gå in i en egyptisk gravkammare. Väggar och tak är mörkt blyertsgrå och varje dödssynd har fått en egen belyst avskärmning, som får gouacherna med de tillhörande bemålade kopparplåtarna att glöda av ett slags inneboende urkraft. Stora, runda, stirrande ögon, fingrar som griper tag, glupska munnar med glänsande tänder och köttiga, röda kroppar möter betraktaren. Djur och människa flyter ihop, det är varelser uppfyllda av en het urkraft.

Marta Forsberg säger i programbladet att hon tycker "Vreden" är den mest hoppfulla synden. Hon kan identifiera sig med den, som utgångspunkt för skapandet. "Den är ett skrik som kanske behövs / för att man ska överträffa sig själv", skriver Bengt Lindström i den medföljande texten. Själva blir jag mest förtjust i litografierna på ena kortväggen med de uttrycksfulla motiven av "Häxritten", "Kampen om själen", "Grodffesten", "Offret", "Stormästaren", "Maran" och "Sierskan". De är så snyggt komponerade och har ett eget och ännu starkare uttryck än dödssynderna.

I andra kortändan av salen visas en video där två vita handskbeklädda händer försiktigt vänder blad för blad av de utsökta papper som litografierna är tryckta på. Man anar vattenstämpeln. Hela akten blir även det ett konststycke, en art performance, som visar djupet och allt det sparsmakade, noga utvalda delarna som låg till grund för Bengt Lindströms konstnärskap. Över den till synes perfekta ytan måste ändå en virvelvind gå fram, konsten få vara fri och en viss vildhet och även dårskap råda. Allt enligt konstnärens egen syn på saken.

Text: Karin Lundqvist

Foto: Jonas Lundqvist

Volym 2016-11-07